

109995

Deportasjon

Synet på antall sudet-tyske ofre

Av *Tomáš Pštroš, Tsjekkias ambassadør i Norge*

Ulf Peter Hellstrøms artikkel i Aftenposten 10.4. under tittelen «Forsoning Praha-Bonn» påpeker ganske riktig det faktum at det ellers utmerkede naboforholdet mellom Tsjekkia og Tyskland kompliseres av spørsmålet vedrørende sudettyskernes deportasjon fra Tsjekkoslovakias territorium etter den annen verdenskrig.

Med hensyn til et objektivt syn på denne sammensatte problemstillingen krever en påstand i artikkelen en korreksjon, nemlig at 225 000 sudettyskere hadde mistet livet i løpet av de første to årene etter krigens slutt.

Denne fremstillingen støtter seg visstnok til en beregning, opprinnelig basert på til dels manipulert statistisk materiale som i dag betviles til og med av tyske historikere. Man klarte faktisk å komme til et såpass høyt tall som 250 000 ofre. Det er blitt bevist at denne beregningen tok utgangspunktet i en analyse av demografiske opplysninger for tidsperioden 1939-1950, og omfattet bl.a. også sudettyskerne som døde i løpet av krigen (mest i wehrmachtuniformer) på de forskjellige slagmarkene. Det ble også valgt å overse det faktum at flere betydningsfulle grupper sudettyskere hadde tatt tsjekkisk statsborgerskap etter 1949.

Ifølge andre tyske fremstillinger (Dr. Paulus Sladek), som ble akseptert av tsjekkiske historikere, døde ca. 19 000 personer som «umiddelbar årsak av bortvisningen», derav 5600 ved en voldelig død. Ytterligere, litt høyere, beregninger oppgir noe mellom 20 000 og 30 000 ofre totalt. Disse skiller imidlertid ikke mellom ofrene for voldshandlinger og de som døde p.g.a. f.eks. svekket helse, psykisk utmattelse o.l. I alle fall er oppgavene, som nærmer seg en kvart million, tendensiøst overdrevne

og holder ikke mål ved en nærmere analyse.

Likeså er det sikkert at noen absolutt sikre tall aldri skal kunne foreligge. Det kan imidlertid på ingen måte rettferdiggjøre en fortolkning som forskyrer slike mer eller mindre omtrentlige talloppgaver med flere nuller. En slags ramme som kunne brukes rundt all argumentasjon av denne type på dette emne, kan være det faktum at den tyske befolkningens forflytninger forårsaket av krigstapet omfattet 14 millioner mennesker innenfor det europeiske kontinentet, hvorav 2 millioner som hadde funnet døden under prosessen.